

Briselē, 27.7.2017.
COM(2017) 392 final

2017/0171 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Antigvu un Barbudu, ar ko
groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu
atcelšanu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulu (ES) Nr. 610/2013¹ (Šengenas Robežu kodeksa grozījumi) tika grozīta Konvencija, ar ko īsteno Šengenas Nolīgumu² (CISA), Regula (EK) Nr. 562/2006³ (Šengenas Robežu kodekss [ŠRK]) un Regula (EK) Nr. 810/2009⁴ (Vīzu kodekss) un – cita starpā – tika pārformulēts “īstermiņa uzturēšanās” jēdziens attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem Šengenas zonā. No 2013. gada 18. oktobra trešo valstu valstspiederīgie (neatkarīgi no tā, vai viņiem ir nepieciešama vīza vai nav), kuri plāno ieceļot Šengenas zonā saskaņā ar īstermiņa uzturēšanās režīmu, drīkst uzturēties Šengenas zonā uz laiku, kas nav ilgāks par “90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā”. Pretēji definīcijai, kas bija spēkā līdz 2013. gada 18. oktobrim (trīs mēneši sešu mēnešu laikposmā, skaitot no pirmās ieceļošanas dienas), jaunā pieeja ir precīzāka, nosakot ilgumu dienās, nevis mēnešos. Turklāt no definīcijas ir izņemts termins “skaitot no pirmās ieceļošanas dienas”, kas bija radījis neskaidrības un jautājumus.

Ar ŠRK grozījumiem ES vīzu un robežu tiesību aktos, t. i. CISA, ŠRK, Vīzu kodeksā un Regulā (EK) Nr. 539/2001⁵ tika ieviestas visas nepieciešamās izmaiņas. Tomēr jēdziens “īstermiņa uzturēšanās” ir nostiprināts arī Eiropas Savienības noslēgtajos starptautiskajos nolīgumos. Ar Antigvu un Barbudu⁶, Bahamu Salām⁷, Barbadosu⁸, Brazīliju⁹, Maurīciju¹⁰, Sentkitsu un Nevisu¹¹ un Seišelām¹² noslēgtajos nolīgumos par vīzu režīma atcelšanu, definējot bezvīzu īstermiņa uzturēšanās ilgumu, joprojām minēta vecā definīcija (“trīs mēnešus sešu mēnešu laikposmā pēc dienas, kad pirmo reizi ieceļots valsts teritorijā”¹³).

Komisija 2014. gada 16. jūlijā pieņēma ieteikumu Padomes Lēmumam, ar ko pilnvaro sākt sarunas par grozījumiem nolīgumos par īstermiņa vīzu atcelšanu, kuri noslēgti starp Eiropas Savienību un iepriekšminētajām valstīm¹⁴, Padome lēmumu pieņēma 2014. gada 9. oktobrī¹⁵. Mērķis ir attiecībā uz šīm septiņām valstīm īstenot jauno “īstermiņa uzturēšanās” definīciju, kas noteikta ŠRK grozījumos. Turklāt “īstermiņa uzturēšanās” definīcija *dienās*, nevis *mēnešos* vīzu režīma atcelšanas nolīgumos ir vieglāk pārbaudāma un aprēķināma ar elektroniskiem/IT līdzekļiem un tādējādi tā ir piemērotāka centralizētajām robežu pārvaldības sistēmām, piemēram, ierosinātajai Ieceļošanas/izceļošanas sistēmai (IIS)¹⁶.

¹ OV L 182, 29.6.2013., 1. lpp.

² OV L 239, 22.9.2000., 19. lpp.

³ OV L 105, 13.4.2006., 1. lpp.

⁴ OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.

⁵ OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.

⁶ OV L 169, 30.6.2009., 3. lpp.

⁷ OV L 169, 30.6.2009., 24. lpp.

⁸ OV L 169, 30.6.2009., 10. lpp.

⁹ Ar Brazīliju Eiropas Savienība noslēdza divus nolīgumus. Vienu attiecībā uz parasto pasu turētājiem (OV L 255, 21.9.2012., 4. lpp.) un vienu diplomātisko, dienesta vai oficiālo pasu turētājiem (OV L 66, 12.3.2011., 2. lpp.).

¹⁰ OV L 169, 30.6.2009., 17. lpp.

¹¹ OV L 169, 30.6.2009., 38. lpp.

¹² OV L 169, 30.6.2009., 31. lpp.

¹³ Sal. “Mērķis” un “Uzturēšanās ilgums” nolīgumos.

¹⁴ COM(2014)468 *final*.

¹⁵ Padomes Lēmums, ar ko Komisiju pilnvaro sākt sarunas par grozījumiem nolīgumos par īstermiņa vīzu atcelšanu, kuri noslēgti starp Eiropas Savienību/Kopienu un Antigvu un Barbudu, Bahamu Salu Sadraudzību, Barbadosu, Brazīlijas Federatīvo Republiku, Maurīcijas Republiku, Sentkitsas un Nevisas Federāciju un Seišelu Republiku, ko Padome pieņēma 2014. gada 9. oktobrī.

¹⁶ COM(2016)194 *final*.

Pēc Padomes pilnvarojuma saņemšanas Komisija sāka sarunas par to, lai grozītu nolīgumus par vīzu režīma atcelšanu ar septiņām valstīm (Antigvu un Barbudu, Bahamu Salām, Barbadosu, Brazīliju, Maurīciju, Sentkitsu un Nevisu un Seišelām).

Sarunas ar Antigvu un Barbudu tika sekmīgi noslēgtas, parafējot grozošo nolīgumu 2016. gada 28. oktobrī. Abas puses ir vienojušās pieņemt jauno "īstermiņa uzturēšanās" definīciju visā vīzu režīma atcelšanas nolīgumā starp ES un Antigvu un Barbudu. Turklāt nolīgumā iekļautas dažu tehnisku aspektu izmaiņas (skat. turpmāk), bet ceļotājiem visi nolīguma grozījumi ir maznozīmīgi.

Apvienotās Karalistes un Īrijas īpašā situācija ir atspoguļota nolīguma preambulā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN SAMĒRĪGUMS

• Juridiskais pamats

Atbilstoši nolīguma prasībām ir nepieciešams abu līgumslēdzēju pušu apstiprinājums, ko pauž saskaņā ar to attiecīgajām procedūrām. Savienības gadījumā ir nepieciešams Padomes lēmums par nolīguma parakstīšanu un noslēgšanu.

Šis priekšlikums ir iesniegts Padomei, lai pilnvarotu Nolīguma, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu, noslēgšanu.

Nolīgums nodrošina juridisko saskaņotību, kā arī harmonizāciju starp dalībvalstīm, piemērojot jauno ŠRK grozījumos noteikto "īstermiņa uzturēšanās" definīciju, kas piedāvā skaidru "īstermiņa uzturēšanās" interpretāciju.

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 77. panta 2. punkta a) apakšpunkts saistībā ar tā 218. pantu.

Savienībai nav pilnvaru, lai grozītu nolīgumus par vīzu režīma atcelšanu, kas būtu saistoši četrām valstīm, kuras ir asociētās valstis Šengenas *acquis*, tostarp kopējās vīzu politikas īstenošanā. Lai attiecībā uz noteikumiem par atļautās uzturēšanās ilgumu Šengenas zonā nodrošinātu saskaņotu pieeju un tos īstenotu, nolīgumam ir pievienota kopīga deklarācija, kurā norādīts, ka būtu vēlams, ka Antigva un Barbuda, no vienas puses, un Islande, Lihtenšteina, Norvēģija un Šveice, no otras puses, attiecīgi groza savus spēkā esošos divpusējos nolīgumus par vīzu režīma atcelšanu.

Pievienotais priekšlikums ir juridiskais instruments nolīguma noslēgšanai. Padome pieņems lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu pēc tam, kad nolīgumu Savienības vārdā parakstīs Padomes prezidentūras iecelta persona un no Eiropas Parlamenta būs saņemta piekrišana saskaņā ar LESD 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Ja viena no starptautiska nolīguma līgumslēdzējām pusēm ir Eiropas Savienība, tad dalībvalstis pašas nevar juridiski īstenot šāda nolīguma grozījumus. Nolīgumu par vīzu režīma atcelšanu ar Antigvu un Barbudu ir noslēgusi Eiropas Savienība. Tādēļ ir nepieciešama rīcība Savienības līmenī.

Turklāt, dalībvalstu noslēgtie nolīgumi par vīzu režīma atcelšanu ietekmētu Savienības *acquis* vīzu jomā (LESD 3. panta 2. punkts).

• Proporcionalitāte

Šis priekšlikums paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu izvirzīto mērķi, proti, grozīt spēkā esošo nolīgumu par vīzu režīma atcelšanu starp Antigvu un Barbudu un Savienību.

3. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums nerada papildu izmaksas ES budžetā.

4. EX POST NOVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Padome 2014. gada 9. oktobrī pieņēma sarunu norādes, ar ko pilnvaroja Komisiju sākt sarunas ar Antigvu un Barbudu, lai grozītu nolīgumu par vīzu režīma atcelšanu starp abām pusēm. Dalībvalstis Vīzu jautājumu darba grupas sanāksmēs tika informētas par sarunu norisi.

5. CITI ELEMENTI

• Sarunu iznākums

Komisija uzskata, ka mērķi, ko Padome bija izvirzījusi sarunu norādēs, tika sasniegti un ka nolīguma projekts ir Savienībai pieņemams.

Nolīguma projekta galīgo saturu var apkopot šādi.

a. Uzturēšanās ilgums

Nolīgums paredz bezvīzu ceļošanu Eiropas Savienības pilsoņiem un Antigvas un Barbudas pilsoņiem, kas ceļo uz otras līgumslēdzējas puses teritoriju uz laikposmu, kas nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā (nevis uz trīs mēnešiem sešu mēnešu laikposmā pēc dienas, kad pirmo reizi ieceļots valsts teritorijā). Jauno definīciju piemēro visā nolīgumā starp Eiropas Savienību un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu.

b. Nobeiguma noteikumi – nolīguma apturēšana (8. panta 4. punkts)

Nolīguma 8. panta 4. punkta pēdējo teikumu groza šādi: “Līgumslēdzēja puse, kas apturējusi šā nolīguma piemērošanu, nekavējoties informē otru Līgumslēdzēju pusi, ja minētās apturēšanas iemesli vairs nepastāv, un minēto apturēšanu atceļ”. Pievienojot esošajam tekstam vārdus “minēto apturēšanu atceļ”, grozītajā nolīgumā precizē, ka bezvīzu režīma apturēšanu faktiski atceļ, ja zūd minētās apturēšanas iemesli. Ar šo grozījumu nolīguma par vīzu režīma atcelšanu ar Antigvu un Barbudu redakcija tiek saskaņota ar visiem pārējiem vīzu režīma atcelšanas nolīgumiem, kurus Savienība parakstīja 2015. un 2016. gadā. Ar Vīzu jautājumu darba grupa 2016. gada 14. jūnijā apspriedās par šo grozījumu, un neviena dalībvalsts nav cēlusi iebildumus.

c. Aizvietot “Kopiena” ar “Savienību”

Kopš 2009. gada 1. decembra, kad stājies spēkā Lisabonas līgums, Eiropas Savienība pati par sevi ir ieguvusi konsolidētu juridisko statusu. Tomēr jēdziens “Eiropas Kopiena” joprojām ir ietverts starptautiskajos nolīgumos, kas stājās spēkā pirms Lisabonas līguma, kā tas ir attiecībā uz Nolīgumu starp Eiropas Kopieni un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu. Tādēļ visā nolīgumā par vīzu režīma atcelšanu vārdu “Kopiena” ar grozošo nolīgumu aizstāj ar “Savienība”.

d. Kopīgās deklarācijas

Nolīgumam ir pievienotas divas kopīgās deklarācijas:

- par to, kā interpretēt 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā, un
- par Islandi, Norvēģiju, Šveici un Lihtenšteinu.

e. Stāšanās spēkā

Šis nolīgums stāsies spēkā sestā mēneša pirmajā dienā pēc dienas, kad pēdējā līgumslēdzēja puse paziņo otrai, ka ratifikācijas procedūras ir pabeigtas. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību un ļautu ceļotājiem saprast un ievērot tiesību aktus, ir vajadzīgs pietiekami ilgs pārejas periods. Kad tiks pabeigta nolīguma ratifikācija, sešu mēnešu laikposms ļaus ceļotājiem pabeigt saskaņā ar veco definīciju aprēķināto īstermiņa uzturēšanos, pirms stājas spēkā jaunā īstermiņa uzturēšanās definīcija un tās 180 dienu retrospektīvais atsauces periods.

Visus citus noteikumus esošajā nolīgumā starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu, tostarp to teritoriālo piemērošanas jomu, grozošais nolīgums neskar.

6. SECINĀJUMS

Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Komisija ierosina Padomei pēc Eiropas Parlamenta piekrišanas saņemšanas apstiprināt Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Antigvu un Barbudu, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu (“nolīgums”).

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Antigvu un Barbudu, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu saistībā ar 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunkta v) punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta piekrišanu¹⁷,

tā kā:

- (1) Ar 2009. gada 30. novembra lēmumu Padome noslēdza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu. Nolīgums paredz bezvīzu ceļošanu Eiropas Savienības pilsoņiem un Antigvas un Barbudas pilsoņiem, kas ceļo uz otras līgumslēdzējas puses teritoriju, “ne vairāk kā uz trīs mēnešiem sešu mēnešu laikposmā”.
- (2) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 610/2013¹⁸ Savienības vīzu un robežu tiesību aktos tika ieviestas horizontālas izmaiņas un īstermiņa uzturēšanās ilgums noteikts ne ilgāks par 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā.
- (3) Nolīgumā starp Savienību un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu ir nepieciešams iekļaut šo jauno definīciju, lai pilnībā harmonizētu Savienības īstermiņa uzturēšanās režīmu.
- (4) Komisija Savienības vārdā ir risinājusi sarunas ar Antigvu un Barbudu par nolīgumu, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu (“nolīgums”).
- (5) Saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) Nr. 2017/[...] nolīgums ir parakstīts.
- (6) Šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Apvienotā Karaliste nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2000/365/EK¹⁹. Tādēļ Apvienotā Karaliste nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Apvienotajai Karalistei šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.

¹⁷ Piekrišana sniegta [...].

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 610/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, Padomes Regulu (EK) Nr. 1683/95 un Regulu (EK) Nr. 539/2001, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 767/2008 un Regulu (EK) Nr. 810/2009 (OV L 182, 29.6.2013., 1. lpp.).

¹⁹ Padomes Lēmums 2000/365/EK (2000. gada 29. maijs) par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 131, 1.6.2000., 43. lpp.).

- (7) Šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK²⁰. Tādēļ Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Īrijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.
- (8) Tāpēc nolīgums būtu jāapstiprina,
IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināts Nolīgums starp Eiropas Savienību un Antigvu un Barbudu, ar ko groza Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Antigvu un Barbudu par īstermiņa vīzu atcelšanu ("nolīgums").

Nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes priekšsēdētājs Savienības vārdā sniedz nolīguma 2. pantā paredzēto paziņojumu²¹.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

*Padomes vārdā
priekšsēdētājs*

²⁰ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

²¹ Nolīguma spēkā stāšanās dienu Padomes Ģenerālsēkretariāts publicēs *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.